

Novemberi növényvédelmi intézkedések gyümölcsfákra

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 10.11.2025 *Брой:* 11/2025

A tél már a küszöbön áll, a lombhullató növényfajok téli nyugalmi állapotra készülnek. A gyümölcsfák leveleinek lehullása után itt az ideje a fontos megelőző növényvédelmi intézkedéseknek. Ez megakadályozza a fitopatogén fertőzések és a rovarpopuláció növekedését a következő évben.

Most van itt az ideje annak is, hogy elkészítsük a következő évi betegségek és kártevők elleni védekezési tervet, valamint kiszámítsuk az ehhez kapcsolódó tevékenységek elvégzéséhez szükséges készítményeket és anyagokat.

A hónap során a gyümölcsfák ültetésére és a gyümölcskultúrákon végzett növényegészségügyi tevékenységekre alkalmasabb feltételek a második tíznapos időszakban lesznek.

Mivel egyes betegségek micéliuma a levelekben, gyümölcsökben és a talajban marad fenn, a rovarok pedig a talajban, mumifikált gyümölcsökön és fán telelhetnek át, valamint hernyófészkeket képezhetnek a hajtásokon és leveleken, a következő intézkedések szükségesek:

Almatermésű, csonthéjas és héjas gyümölcsökhöz

A varasodás által súlyosan érintett alma- és körtefák, valamint a cseresznyefák *Cylindrosporium* által fertőzött egyedeinek lehullott leveleit a lombhullás előtt össze kell gyűjteni és 5%-os karbamiddal permetezni.

Az őszibarack-, feketerybizli-, cseresznye-, meggy- és mandulaültetvényeket 2%-os bordói lével (2 kg rézgálic és 1,5 kg égetett mész 100 l vízhez) kell permetezni a lyukacsos levélfoltosság és a fertőző apoplexia elleni küzdelem érdekében.

A gyümölcsfák törzseit és vastagabb ágait 20%-os meszes lével és kevés agyaggal vonják be, hogy megvédjék őket a téli fagyoktól, elpusztítsák a zuzmókat és mohákat, valamint elriasszák a kecskedarázst és a leopardlepkét.

A barna és fekete rothadás, a birs gyümölcshullása, a mandulamag-darázs, az őszibarack-hajtásfűró, a barnaszőrű moly és a fehér szövőmoly elleni védekezés érdekében a mumifikált gyümölcsöket és a hernyófészkeket össze kell gyűjteni és megsemmisíteni.

Az alma- és őszibarackfákon a lisztharmattal fertőzött hajtásokat, a körtéfákon a varasodással, fekete rothadással és barna levélfoltossággal fertőzött hajtásokat, a csonthéjasokon és mandulán a lyukacsos levélfoltossággal támadott hajtásokat, az almatermésű és csonthéjas fajokon a barna rothadással fertőzött hajtásokat, a cercosporiosissal, narancssárga levélfoltokkal és varasodással támadott mandulahajtásokat, az antraknózissal és bakteriosissal támadott diófahajtásokat, a mogyoróormányos által támadott mogyoróhajtásokat, a gyűrűs szövőmoly tojásgyűrűit és az almamoly tojáspajzsait levágják és elégetik.

Az almamoly, a szilvamoly, a diótermés-moly, a körtéfűró ormányos, az almalevélszűrő, a kéregmoly, az almalepke, a körte-levélbolha, a galagonyatakácsatka áttelelő hernyóinak és az amerikai fehérmoly tojástömegeinek elpusztítására a gyümölcsfák régi kérgét lekaparják, összegyűjtik és elégetik.

A kaparást tompa késsel végzik, anélkül, hogy a kéreg floém részét károsítanák, és a hulladékot ponyvába gyűjtik és elégetik.

A dióültetvények lehullott leveleit összegyűjtik és elégetik, hogy elpusztítsák bennük az áttelelő antraknózis és bakteriózis fertőzéseket.

A gyümölcsültetvények talaját mélyen felszántják, hogy elpusztítsák az almalevéldarazsat, a kígyóaknás molyt, a cserebogár lárvákat, az alma virágbimbó-ormányost, a körte-levélpoloskát, a meggy-levéldarazsat, a cseresznyelégyet, a csonthéjas gyümölcsök levéldarazsát, a szilva gyümölcsdarazsát, a mandulamag-darazst, a mandulalevéldarazsat, a diótermés-molyt, a mogoróormányost és a gesztenyeormányost.

A levelek mély beszántásával elpusztul az alma és körte varasodása, a körte fehér levélfoltossága, a birs és körte barna levélfoltossága, az almatermésű fajok fekete rothadása, a birs gyümölcshullása, a szilva vörös levélfoltossága, a cercosporiosis, a mandula narancssárga levélfoltossága és varasodása, valamint a dió antraknózisa és bakteriózisa is.

Így a levelek elrothadnak, és velük együtt a kórokozók is elpusztulnak.

Eperre (szamócára)

Az eper (szamóca) fehér levélfoltosságát egy gomba okozza, amely micéliumként a zöld levelekben, téli termőtestként pedig a száraz levelekben telel át. Télen a termőtestek – peritéciumok – sok téli spórával telnek meg. Elegendő nedvesség és fejlődésük befejeztével a spórák a levegőbe kerülnek, ezáltal elsődleges fertőzéseket okozva. Az elsődleges fertőzések foltjaiban nyári spórák – konídiumspórák – képződnek, amelyek a betegség tömeges terjedését szolgálják. A tünetek leginkább a leveleken mutatkoznak meg – fehér, kerek foltok vöröses szegéllyel.

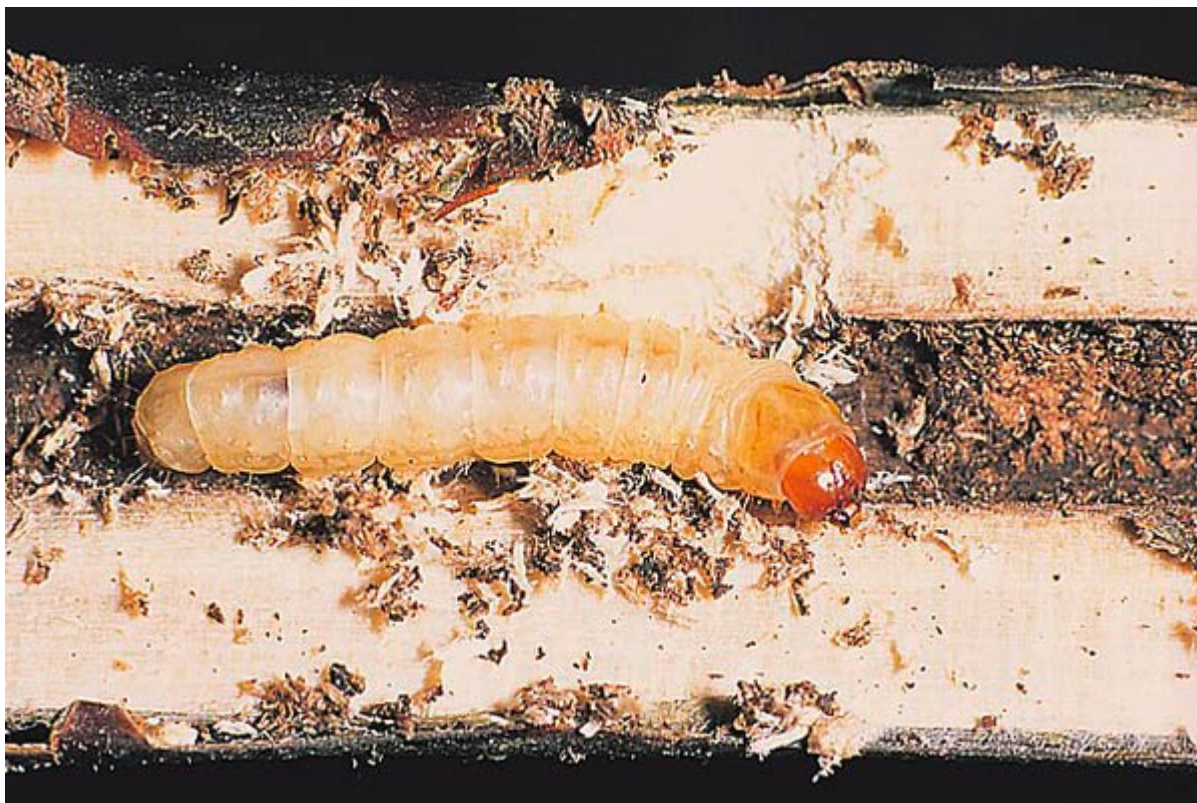
A talajt felszántják az imágó eperormányosok, szamócaormányosok, fehér és vörös levélfoltok elpusztítására.

Málnára

Az antraknózissal fertőzött, Didymella-fertőzött, valamint a málnaszúnyog vagy Agrilus által támadott hajtásokat levágják és megsemmisítik.

Az ültetvények sorai közötti talajt felszántják az imágó málnabogarak és málnaszúnyog lárvák, valamint a rozsdá, antraknózis és levélfoltosság kórokozóinak elpusztítására.

Feketeribizlire

Feketeribizli üvegszárnyú moly lárvája

Az amerikai lisztharmattal és üvegszárnyú mollyal fertőzött hajtásokat levágják és elégetik.

A talajt felszántják a feketeribizli-gubacsszúnyog elpusztítására, amely lárvaként telel át egy gubóban a talaj felszínén.